

PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SOCIALINĖS KOMPETENCIJOS UGDYMAS(-IS) TYRINĖJIMAI, EKSPERIMENTAIS, ATRADIMAI

Aida Kubilienė,
dr. Algimantas Bagdonas (*vadovas*)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti priešmokyklinio amžiaus vaikų socialinės kompetencijos ugdymą/-si tyrinėjimais, eksperimentais, atradimais.

Reikšminiai žodžiai: bandymai, eksperimentai, priešmokyklinis amžius, socialinė kompetencija, tyrinėjimai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, apklausa raštu, žodžiu, kiekybinė ir kokybinė duomenų analizė.

Rezultatai ir išvados. Eksperimentuodamas, tyrinėdamas, atrasdamas, vertindamas, kurdamas, keliaudamas, žaisdamas priešmokyklinio amžiaus vaikas ugdo socialinę kompetenciją. Eksperimentai, tyrinėjimai, atradimai suteikia galimybę priešmokyklinio amžiaus vaikams pažinti save ir savo emocijas, išmokti bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais ir su suaugusiais, suteikia galimybę pažinti mus supančią aplinką.

Tyrimo metu nustatyta, kad ne visi priešmokyklinio amžiaus vaikai turi galimybę tyrinėti, eksperimentuoti, atrasti, o ir tėvai neskiria tam daug laiko kartu su vaiku tyrinėti namuose. Apklausti pedagogai taip pat buvo tokios nuomonės, kad tėvai nori gerų mokymosi rezultatų, o ne tyrinėjimų, atradimų ar eksperimentų.

Realizavus edukacinį projektą „Maža sėklelė – dideli atradimai“ pastebėta, kad projekto veiklose buvo panaudotos priemonės ir veiklos, kurios patiko priešmokyklinio ugdymo vaikams ir ugdė socialinę kompetenciją per tyrinėjimus, eksperimentus, atradimus bei davė teigiamus rezultatus. Priešmokyklinio amžiaus vaikai susipažino su įvairiomis sėklomis bei žemės duodama nauda. Visi projekto dalyviai pasidalino įspūdžiais aptariant projektą. Projektas suteikė naudingų žinių, patirties, įgūdžių. Bendros veiklos sužadino teigiamas dalyvių emocijas.

Originalumas ir praktinis reikšmingumas. Ugdymo procese taikytini ugdymo/-si metodai privalo būti įdomūs ir patrauklūs vaikui, atitikti vaiko raidos ypatumus, ugdyti kompetencijas, stiprinti vaiko mokymosi motyvaciją, skatinti kūrybiškumo ir mąstymo gebėjimus. Vienas iš svarbiausių priešmokyklinio vaiko bruožų yra noras pažinti, atrasti pačiam. Tyrinėjimai, atradimai kaip tik yra tai, ko vaikas siekia ir tuo pačiu kaupia gebėjimų patirtį, socialinius įgūdžius. Plėtodamas mąstymo gebėjimus vaikas tuo pačiu pasirengia būsimai mokymosi mokykloje veiklai. Priešmokyklinio amžiaus ugdytinis išgyvena raidos etapą, kuris lemia tolimesnę sėkmę mokykloje. Todėl svarbu priešmokyklinio ugdymo pedagogams ir pradinių klasių pedagogams siekti tęstinumo, išmanyti psichologinius šio amžiaus vaiko ypatumus, stengtis sukurti vaikams gerą mikroklimatą, tenkinti jų poreikius. Į vaiką orientuotas ugdymas padeda vaikui būti savarankišku ir nepriklausyti nuo suaugusiųjų, padeda greičiau formuotis visoms kompetencijoms. Ugdymo procese taikytini ugdymo/-si metodai turi būti įdomūs ir patrauklūs vaikui, atitikti vaiko raidos ypatumus, ugdyti kompetencijas, stiprinti vaiko mokymosi motyvaciją, ugdyti charakterį, skatinti kūrybiškumo ir mąstymo gebėjimus.